

Crna Gora

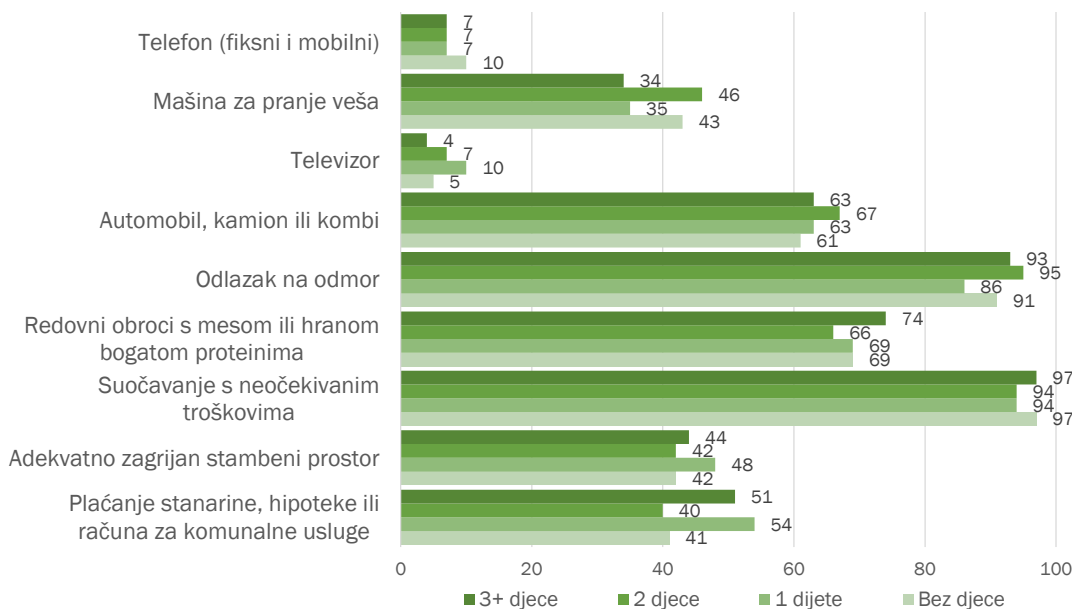
Romska naselja 2018

Materijalna deprivacija

Multiple Indicator Cluster Surveys

Dimenzije materijalne deprivacije u romskim naseljima

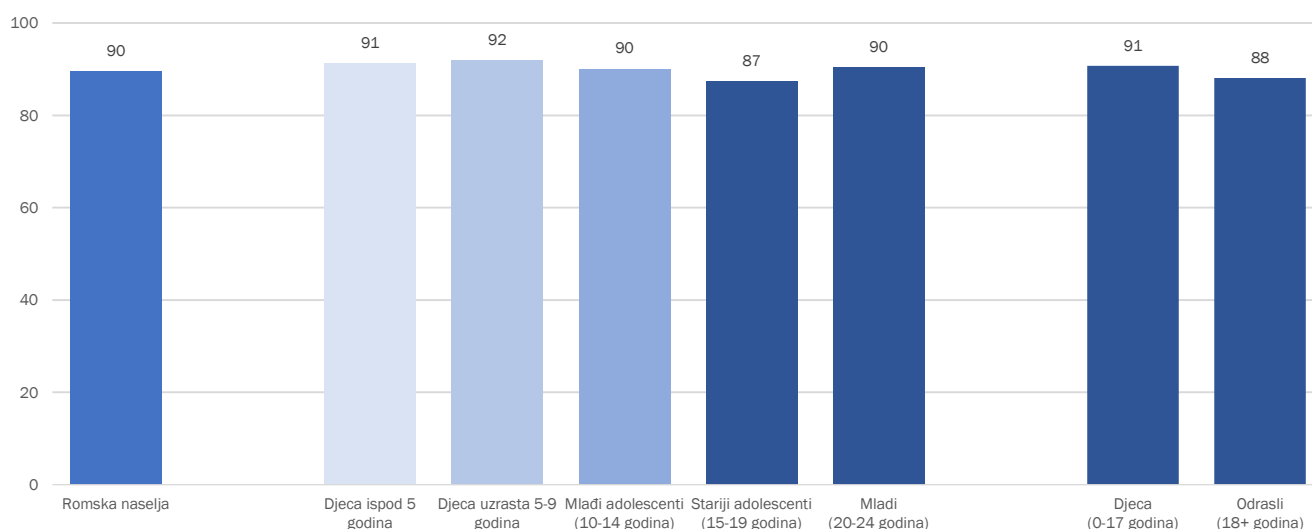

Procenat članova domaćinstava u romskim naseljima koji žive u domaćinstvima sa troje ili više djece, dvoje djece, jednim djetetom ili bez djece, koji ne mogu da priušte različite stavke materijalne deprivacije

Materijalna deprivacija predstavlja iskustvo suočavanja s ekonomskim poteškoćama i naporima, koje se definiše kao prinudna nemogućnost (prije nego nedostatak volje) da se plate neočekivani troškovi, priušte sedmodnevni godišnji odmor van kuće, obrok koji uključuje meso, piletinu ili ribu svaki drugi dan, adekvatno grijanje stambenog prostora, trajna potrošačka roba poput mašine za pranje veša, televizora u boji, telefona ili automobila, da se suoči s kašnjenjem u pogledu plaćanja (hipoteke ili stanarine, računa za komunalne usluge, rata za zakup uz mogućnost otkupa ili drugih rata za otplatu kredita).

Stopa materijalne deprivacije odražava procenat osoba koje žive u domaćinstvima koja ne mogu da priušte barem tri od devet gore navedenih stavki.

Stopa materijalne deprivacije u romskim naseljima

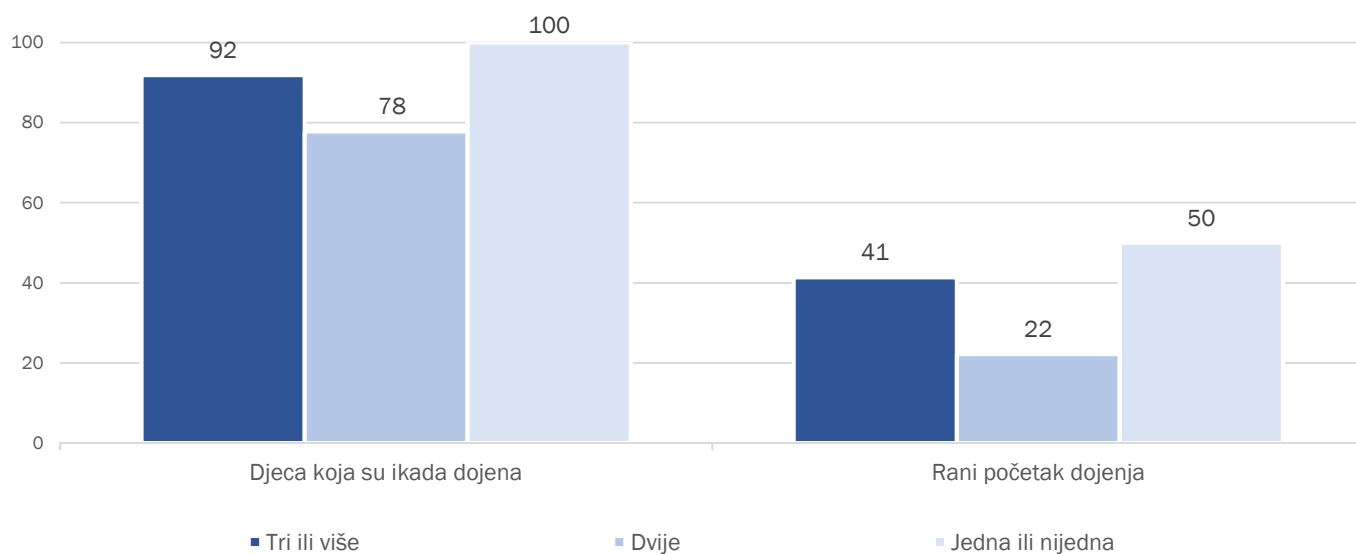
Procenat populacije iz domaćinstava u romskim naseljima depriviranih po tri ili više dimenzija, prema starosnim grupama

Ključne poruke

- Među domaćinstvima sa 3 ili više djece, najčešća deprivacija u romskim naseljima u Crnoj Gori je ona koja se odnosi na nemogućnost suočavanja sa neočekivanim troškovima (u iznosu od 230 eura), pri čemu 97% članova domaćinstva živi u takvim domaćinstvima koja to sebi ne mogu da priušte.
- Prema MICS-u za romska naselja u Crnoj Gori za 2018. godinu, 91% djece u romskim naseljima materijalno je deprivirano u tri ili više dimenzija.

Ishrana novorođenčadi i male djece u romskim naseljima

Dojenje novorođenčadi

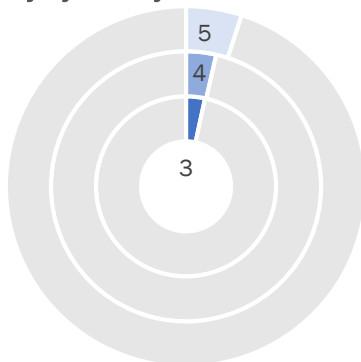
Procenat posljednje živorođene djece žena starosti od 15-49 godina u romskim naseljima koje su rodile živo dijete u posljednje dvije godine, a koja su ikada dojena i koja su podojena u roku od jednog sata nakon rođenja, po materijalnoj deprivaciji

Ključne informacije

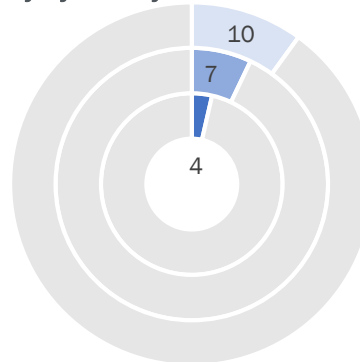
- Čini se da je praksa dojenja pozitivnija među djecom koja žive u domaćinstvima koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji u odnosu na onu djecu iz domaćinstava koja su deprivirana po dvije, tri ili više dimenzija - 92% djece koja žive u domaćinstvima depriviranim po tri ili više dimenzija a koja su ikada dojena, a 41% je dojeno u roku od jednog sata od rođenja, u poređenju sa 100% i 50% onih iz domaćinstva koji nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji.
- Majke/staratelji iz domaćinstava koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji sumnjičavija su prema vakcinaciji od onih iz domaćinstava koja su deprivirana po tri ili više dimenzija. Vakcinacija je odložena zbog sumnje majke/staratelja kod 5% djece iz domaćinstava koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji, a kod 10% je odbijena zbog sumnje, u poređenju sa 3% i 4%, djece iz domaćinstava depriviranih po tri ili više dimenzija.

Stavovi prema imunizaciji u romskim naseljima

Odložena imunizacija djeteta usljed postojanja sumnje

Odbijena imunizacija djeteta usljed postojanja sumnje

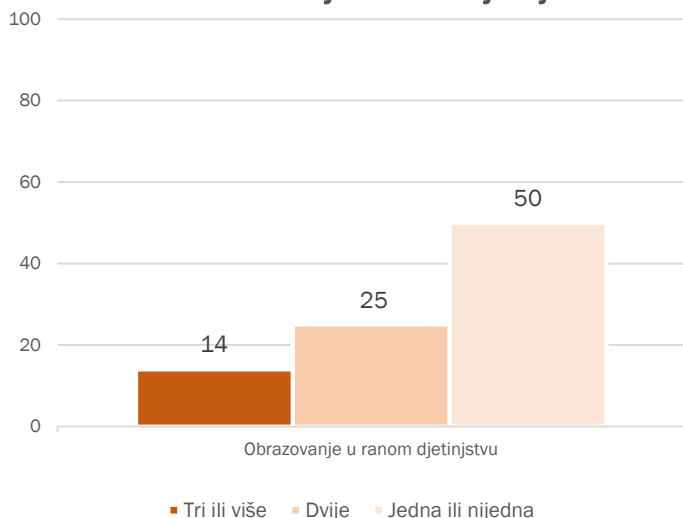

Procenat djece mlađe od 5 godina u romskim naseljima za koju su majka/staratelj saopštili da su odožili vakcinaciju djeteta zbog sumnje majke/staratelja u vezi sa vakcinom, prema stepenu materijalne deprivacije

Procenat djece mlađe od 5 godina u romskim naseljima za koju su majka/staratelj saopštili da su odbili vakcinaciju djeteta zbog sumnje majke/staratelja u vezi sa vakcinom, prema stepenu materijalne deprivacije

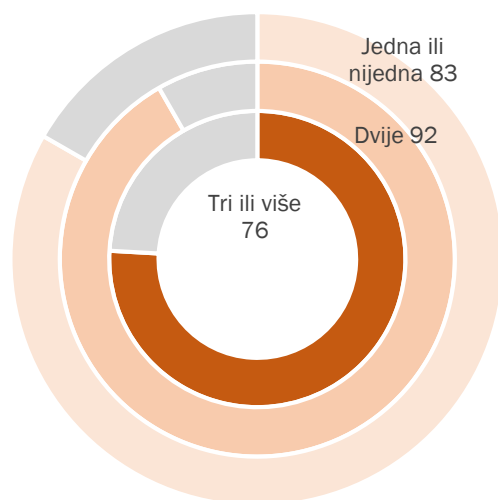
Rani razvoj djeteta i podrška pri učenju u romskim naseljima

Obrazovanje u ranom djetinjstvu

Procenat djece uzrasta 36-59 mjeseci u romskim naseljima koja pohađaju obrazovanje u ranom djetinjstvu, prema materijalnoj deprivaciji

Indeks ranog razvoja djeteta, SDG 4.2.1

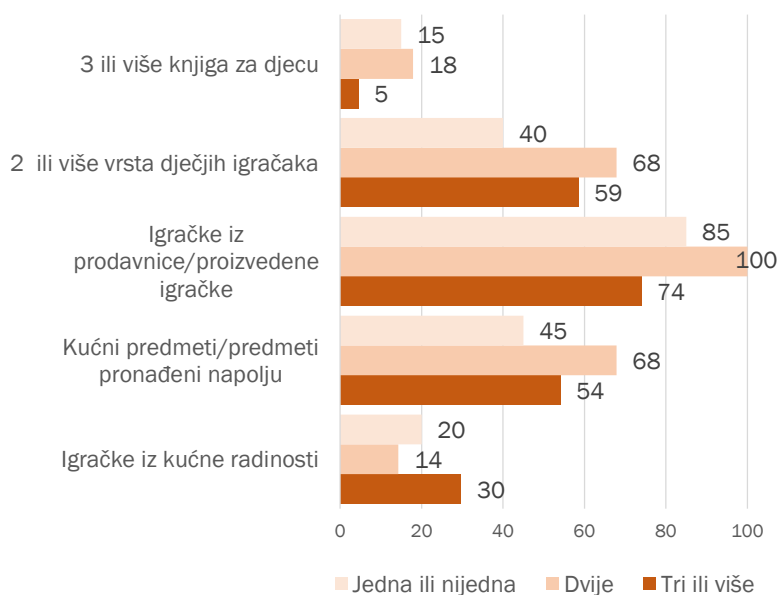

Procenat djece starosti 3-4 godine u romskim naseljima koja se razvijaju očekivanim tempom u najmanje 3 od sljedeća 4 domena: pismenost-poznavanje brojeva, fizički, socijalno-emocionalni i domen učenja, prema materijalnoj deprivaciji

Ključne informacije

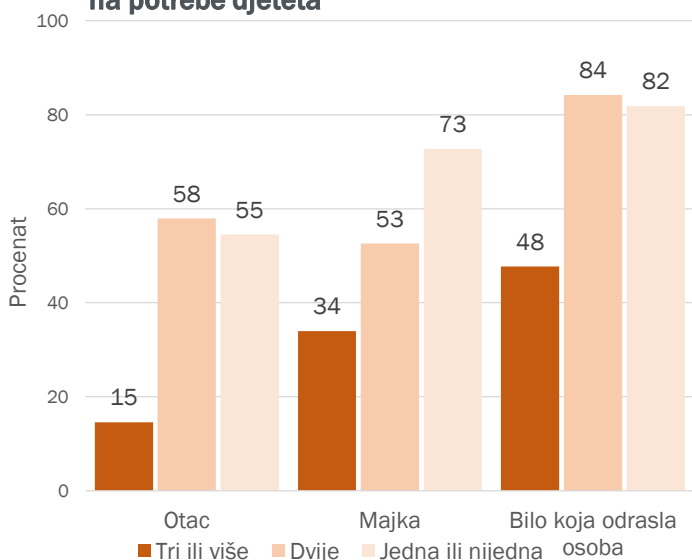
- Razlika je najizraženija u dostupnosti dječjih knjiga: 15% djece u romskim naseljima iz domaćinstava koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji imaju na raspolaganju 3 ili više dječjih knjiga, u odnosu na 5% djece iz domaćinstava depriviranih u pogledu tri ili više dimenzija.
- Djeca se češće igraju s igračkama iz prodavnica nego s igračkama iz domaće radinosti, bez obzira na status deprivacije domaćinstva. Međutim, za obje vrste igračaka, djeca iz domaćinstava koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji, češće se igraju igračkama (85% iz prodavnica i 20% iz domaće radinosti) u poređenju s djecom iz domaćinstava depriviranih u pogledu tri ili više dimenzija (74% iz prodavnica i 30% iz domaće radinosti).
- Odrasli članovi domaćinstva u romskim naseljima iz domaćinstava koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji češće se bave aktivnostima koje podstiču učenje i spremnost za školu s djecom starijom od 2-4 godine u odnosu na odrasle iz domaćinstava depriviranih u pogledu tri ili više dimenzija. U domaćinstvima koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji, 73% majki je uključeno u aktivnosti sa djecom, 55% očeva i 82% neka odrasla osoba, dok su u domaćinstvima depriviranim u pogledu tri ili više dimenzija majke angažovane u aktivnostima sa djecom sa 34%, očevi sa 15% i bilo koja odrasla osoba sa 48%.
- U romskim naseljima među djecom koja žive u domaćinstvima koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji Indeks ranog razvoja djeteta (ECDI) iznosi 83%, u odnosu na 76% djece koja žive u domaćinstvima depriviranim u pogledu tri ili više dimenzija.

Pristup materijalima za igru i učenje

Procenat djece mlađe od 5 godina u romskim naseljima prema pristupu materijalima za igru i knjigama za djecu, prema materijalnoj deprivaciji

Rana stimulacija i njega koja odgovara na potrebe djeteta

Procenat djece u dobi od 2 do 4 godine u romskim naseljima s kojima su odrasli članovi domaćinstva učestvovali u aktivnostima koje podstiču učenje i spremnost za školu u posljednja tri dana, prema osobama koje su bile u kontaktu s djetetom i prema materijalnoj deprivaciji.

Napomena: Ove aktivnosti uključuju: čitanje knjiga djetetu; pričanje priče djetetu; pjevanje pjesmica djetetu; izvođenje djeteta van kuće; igra sa djetetom; imenovanje, brojanje ili crtanje stvari za djetete i sa djetetom

Neto stope pohađanja (prilagođene), ISCED 2011 klasifikacija

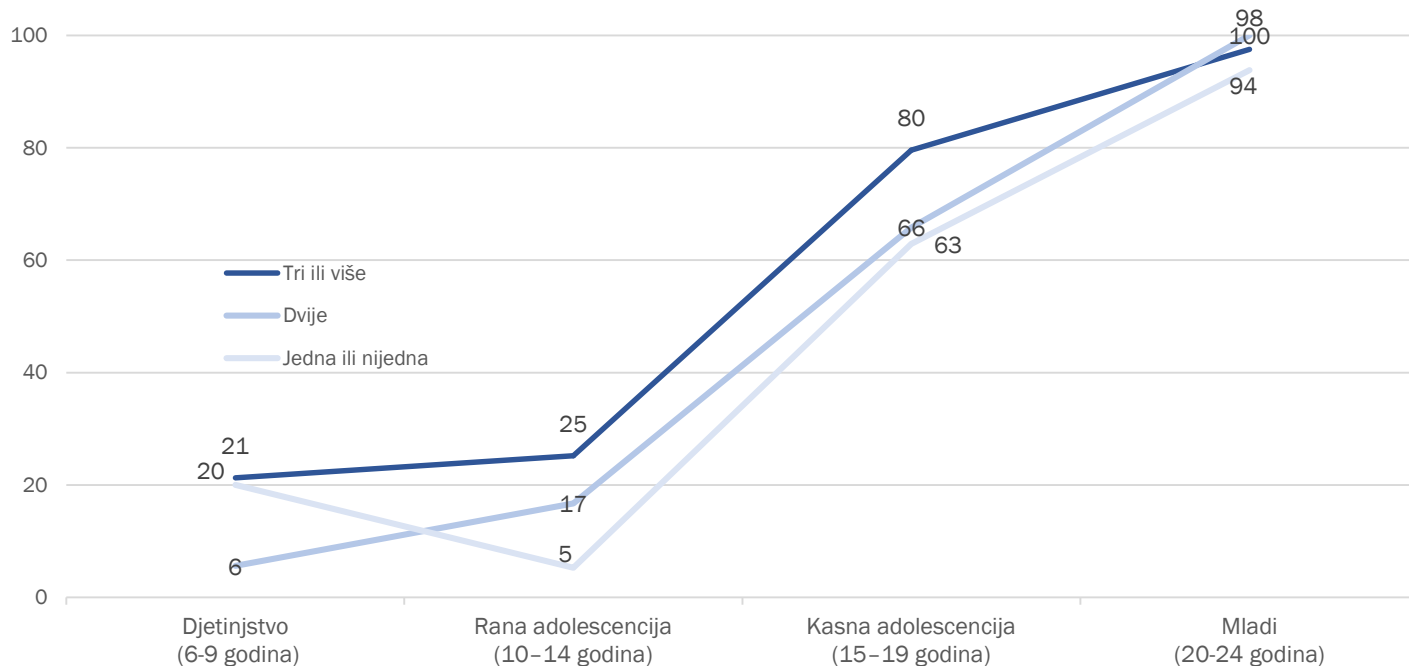
Broj dimenzija deprivacije	ISCED I Od 1-5 razreda osnovne škole	ISCED II Od 6-9 razreda osnovne škole	ISCED III Srednja škola
Romska naselja	79	51	7
Tri ili više	78	50	6
Dvije	93	47	7
Jedna ili nijedna	75	72	25

ISCED I : Osnovna škola: Procenat djece uzrasta od 1-5 razreda osnovne škole pohađaju od 1-5 razreda osnovne škole ili više (prilagođena neto stopa pohađanja) prema stepenu materijalne deprivacije

ISCED II: Od 6-9 razreda osnovne škole: Procenat djece uzrasta od 6-9 razreda osnovne škole pohađaju od 6-9 razreda osnovne škole ili više (prilagođena neto stopa pohađanja) prema stepenu materijalne deprivacije

ISCED III: Srednja škola: Procenat djece srednjoškolskog uzrasta koja pohađaju srednju školu ili više (prilagođena neto stopa pohađanja) prema stepenu materijalne deprivacije

Ne pohađa školu

Procenat djece i mladih u dobi od 6 do 24 godine u romskim naseljima koji ne pohađaju školu, po uzrastu i materijalnoj deprivaciji

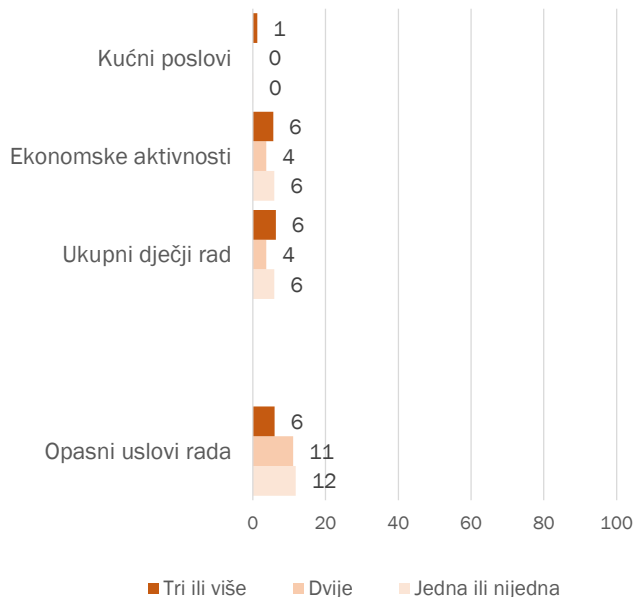
Napomena: Podaci prikazani u ovom grafikonu dobijeni su iz tabele DQ.5.1 Izvještaja o nalazima istraživanja, grupisanjem u četiri prikazane uzrasne grupe i razvrstavanjem rezultata prema materijalnoj deprivaciji

Ključne informacije

- Neto stopa pohađanja veće su kod djece iz domaćinstava koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji, u odnosu na djecu iz domaćinstava koja su deprivirana u pogledu tri ili više dimenzija, na svim nivoima obrazovanja osim osnovnog obrazovanja.
- Ukupna neto stopa pohađanja (prilagođena) najniža je među mladima od 20 do 24 godine, a među djecom ove dobi niža je među djecom koja žive u domaćinstvima depriviranim u pogledu dvije, tri ili više dimenzija, u odnosu na djecu koja žive u domaćinstvima koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili samo po jednoj.
- 50% djece u romskim naseljima u dobi od 36-59 mjeseci iz domaćinstava koja nisu deprivirana ni po jednoj dimenziji ili su deprivirana po jednoj dimenziji pohađaju obrazovanje u ranom djetinjstvu, dok je 100% djece koja su godinu dana mlađa od zvaničnog uzrasta za polazak u osnovnu školu do kraja kalendarske godine, pohađaju program ranog obrazovanja ili osnovnu školu, u odnosu na 14% i 35% djece iz domaćinstava depriviranih u pogledu tri ili više dimenzija.

Svako dijete je zaštićeno od nasilja i iskorištavanja

Dječji rad: SDG 8.7.1

Procenat djece starosti 5 do 17 godina u romskim naseljima uključene u dječiji rad, prema vrsti djelatnosti i materijalnoj deprivaciji

Napomena: Ovi podaci odražavaju udio djece uključene u aktivnosti na ili iznad specifičnog praga starosti koji je naveden u okviru sa definicijom. Definicija dječjeg rada koja se koristi za izvještavanje o SDG ne uključuje opasne uslove rada

Definicija dječjeg rada

Uzrast od 5 do 11 godina: Najmanje 1 sat ekonomskog rada i 21 sat neplaćenih kućnih poslova sedmično.

Uzrast od 12 do 14 godina: Najmanje 14 sati ekonomskog rada i 21 sat neplaćenih kućnih poslova sedmično.

Uzrast od 15 do 17 godina: Najmanje 43 sata ekonomskog rada ili bilo koji broj sati neplaćenih kućnih poslova sedmično.

Ekonomske aktivnosti uključuju plaćeni ili neplaćeni rad nekoga ko nije član domaćinstva, rad za porodično poljoprivredno gazdinstvo ili firmu. Kućni poslovi uključuju aktivnosti kao što su kuvanje, čišćenje ili briga o djeci, kao i prikupljanje drva za ogrjev ili donošenje vode.

Ključne informacije

- Učestalost uključivanja djece od 5 do 17 godina koja žive u romskim naseljima u dječiji rad nije povezana sa njihovim statusom vezanim za materijalnu deprivaciju.
- Ne postoji razlika u pogledu statusa materijalne deprivacije za bilo koji oblik nasilnog disciplinovanja.

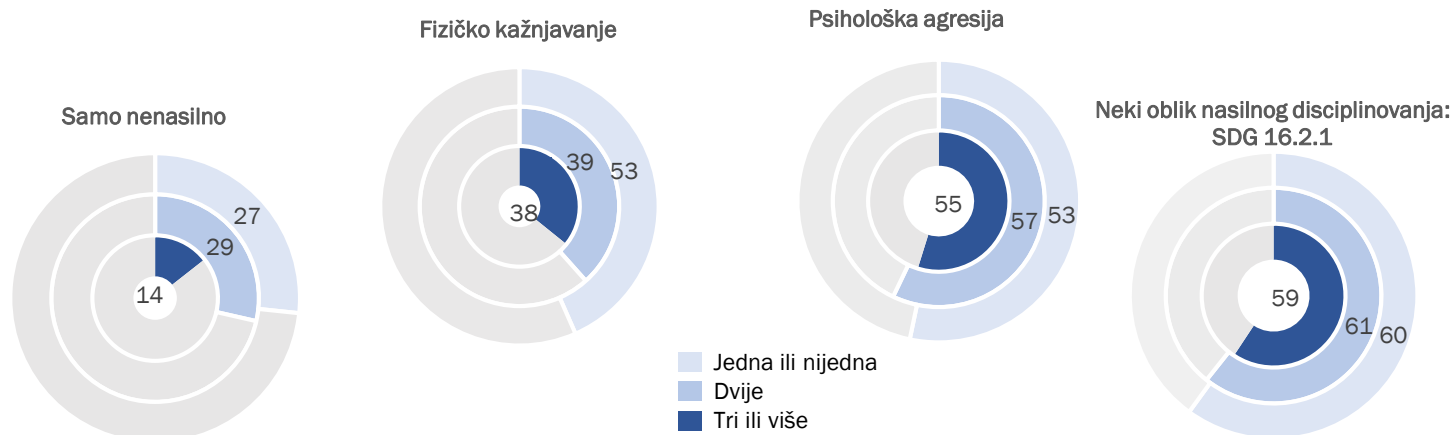
Disciplinovanje djeteta

Fizičko kažnjavanje: drmanje i trešenje, udaranje djeteta po šaci/ruci/nozi, udaranje po zadnjici ili drugdje po tijelu tvrdim predmetom, udaranje ili pljuskanje po zadnjici golom rukom, udaranje ili šamaranje po licu, glavi ili ušima i snažno udaranje iznova i iznova.

Teško fizičko kažnjavanje: udaranje ili šamaranje djeteta po licu, glavi ili ušima, te snažno udaranje djeteta iznova i iznova.

Psihološka agresija: podizanje tona, vikanje ili vrištanje na dijete, kao i nazivanje djeteta "glupim" ili "lijenim" ili drugim sličnim imenima.

Nasilna disciplina: Svaka vrsta fizičkog kažnjavanja i/ili psihološka agresija.

Istraživanje višestrukih pokazatelja u Crnoj Gori (MICS) sproveda je Uprava za statistiku Crne Gore tokom 2018. godine u sklopu globalnog MICS programa. Tehničku podršku obezbijedio je Dječji fond Ujedinjenih nacija (UNICEF). UNICEF, Vlada Crne Gore i UNHCR pružili su finansijsku podršku.

Cilj ovog kratkog pregleda je da se sa javnošću podijele odabrani nalazi iz Istraživanja višestrukih pokazatelja u romskim naseljima za Crnu Goru za 2018. godinu, a koji se odnose na materijalnu deprivaciju. Podaci iz ovog kratkog pregleda mogu se naći u tabelama EQ.5.1R, EQ.5.2R, TC.7.1.R, TC.7.3.R, TC.1.5.R, TC.1.6.R, TC.10.1.R, TC.10.2.R, TC.11.1.R, LN.2.3.ISCED.R, LN.2.4.ISCED.R, LN.2.6.ISCED.R, LN.1.2.R, LN.1.1.R, DQ.5.1, PR.4.1W.R, PR.3.3.R, PR.3.4.R i PR.2.1.R

Izveštaja o nalazima istraživanja. Određeni razvrstani podaci iz ovog statističkog pregleda izračunati su kao dio dodatne analize podataka MICS-a u Crnoj Gori tokom 2019, i kao takvi nisu prikazani u Izveštaju o nalazima istraživanja.

Dodatni statistički pregledi i Izveštaj o nalazima istraživanja za ovu i druge ankete u sklopu istraživanja dostupni su na sljedećoj adresi mics.unicef.org/surveys.